

OBČINSKA UPRAVA

Poučni stanovski list županom, občinskim tajnikom, občinskim svetovalcem in drugim javnim organom.

Izhaja vsakega 5. in 20. dne meseca, ter stane celoletno 8 kron, polletno pa 4 krone.

Dopise je pošiljati uredništvu »Občinska Uprava« v Ljubljani. — Rokopisi se ne vračajo.

Odgovorni urednik:

Dr. Vladimir Ravnihar.

Naročnino in oglase sprejema upravništvo »Občinske Uprave« v Ljubljani.

Cena oglasom je za dvostopno petino vrsto 20 vinarjev, večkratno inseriranje po dogovoru.

Kako naj postopajo občine za časa živinske kužne bolezni.

Naši župani imajo čestokrat priliko ali v samostojnem delokrogu ali po odredbi politične oblasti (okr. glavarstva) posredovati povodom vladanja kužnih živalskih bolezni; tudi jim spada v izvrševanje cela vrsta zakonskih določil, tikajočih se prometa z živo in zaklano živino.

Namen tega izvajanja bode tedaj, naštetih one zakonske predpise, ki pridejo v poštev ob zgoraj navedenih prilikah, navesti vse težkoče, ki se pojavljajo pri redni in točni izvršitvi istih in slednjič dati županom, oziroma občinskim funkcionarjem t. j. županovim namestnikom, izdaviteljem živinskih potnih listov, mesoglednikom, zaupnim možem itd. primernih nasvetov, kako se pri izvrševanju svojega mnogokrat gotovo težkega delokroga uspešno ognejo pomot in ž njimi neprijetnih, občutnih posledic.

Paragraf 8. zakona o zatiranju živinskih kužnih bolezni govori o živinskih potnih listih, katere izdajajo županstva. Živinski potni list je dokument, katerega izdati je opravičena edinole občina v kraju, kjer se dotična živina nahaja in čegar ponarejanje ali popravljanje po kaki drugi osebi je strogo kaznjivo. Kot ponarejanje v smislu zakona smatra se tudi vsaka popolnitev kake znabiti manjkajoče točke potnega lista. Neveljaven je potni list, ki ima napačen datum (čas izdavanja), napačno število živali, nepravilni popis živali, ali če ni izviden pečat občinski ali okr. glavarstva. S takimi nedostatnimi potnimi listi opremljene živali se ne puščajo na sejme in javno prodajo in ne sprejmo k odpošiljanju po železnici. Posebne važnosti je, da se v potnem listu napiše barva in spol dotičnih živali, da je mogoče dognati v potrebi kraj, od koder prihaja živina v slučaju, da se je zanesla kaka kužna

bolezen v ptuje pokrajine. Veljaven je potni list v inozemskem prometu 10 dni. Veljavnost podaljšati za nadaljnih 10 dni dovoljeno je tudi le občinam, ali istim, kjer se je potni list izdal, ali drugim, v katerih se živina ravno nahaja pa edino pod pretvezo, da je našlo zdravstveno stanje živali nesumljivo. Večkrat se primeri, da ima lastnik živine za več glav živine le en sam potni list. Ako tedaj odproda od teh živali eno ali več glav, potrebno je, da si da to odprodajo potrditi na drugi strani potnega lista v občini, kjer se je odprodaja vršila. V slučaju, da proda vso živino posamezno, ali po več glav skupaj, naprositi mora občino, kjer se je predaja vršila za vsako žival oziroma za vsak del razprodane črede posebni potni list, na kateremu morajo biti pa razvidni podatki prvotnega potnega lista, tega si pa zadnjega dotična občina pridrži.

Veliko preglavic napravi županstvom ona točka uvodom navedenega paragrafa, ki velevala, da mora biti vsako živinče prej, ko se za isto izda potni list, po strokovnjaku (živinozdravniku ali živinoogledniku) ogle dano, da se konstatuje njegovo zdravstveno stanje. Misli se pri tem le na kužne bolezni, glede katerih obsega zakon določene predpise.

Istinito je v velikih, zelo raztresenih goratih občinah za enega samega živinooglednika, težko ogledati vso živino, za katere zahtevajo lastniki potne liste, celo nemogoče bi bilo n. pr. pred kakim sejmom ali ob kaki drugi priliki, kadar bi več križem občine bivajočih živinorejcev dalo ogledati svojo živino, posebno ko največja postavna odškodnina za to ogledovanje ne sme iznašati več kot 16 h za eno žival. Ker z ozirom na jasno besedilo državnega zakona deželna vlada odbija vsako prošnjo za prizanašanje ali olajšanje te točke, občinam ne preostaja drugega, kot v vsakem oddaljenem selu določiti po enega ali več izdaviteljev potnih listov, zajedno živinooglednikov. Izdavitelji pot-

nih listov morajo biti občinski odborniki, večji branja in pisanja in zanesljivi v obč. Imenuje jih okrajno glavarstvo z dovoljenjem deželne vlade, kamor se imajo doposlati tozadevne prošnje potom okr. glavarstva.

Bivši občinski odborniki in izdavitelji živinskih potnih listov lahko z dovoljenjem okrajnega glavarstva obdrže ta svoj posej, ako tudi niso več občinski odborniki, pa samo na podlagi tozadavnega sklepa občine. Ravnati bi se bilo županstvom torej takole: V vaseh, kjer prebiva občinski odbornik, izdaja on potne liste, pregledava živino sam ali pooblaščen živinooglednik, v krajih, kjer ni noben član občinskega zastopa nastanjen, pregleda živino živinooglednik, potrdi izvršeni ogled na posebnem certifikatu, na podlagi katerega potem županstvo, oziroma najbližji v to pooblaščen občinski odbornik izda potni list.

Važno je tudi postopanje pri prevažanju živine iz ene občine v drugo. V inozemskem prometu sme druga občina za tako od drugod pripeljano živino (prašiče) izdati veljaven potni list še-le po preteku 48 dni. V slučaju, da se za isto pred tem časom potrebuje potni list, morajo biti na istem izvidni podatki prvotnega potnega lista. Živalim, ki se prepeljejo manj kot 10 kilometrov daleč v eni in isti občini, ni treba biti opremljenim s potnim listom. Ovažuje okolnost, da se je iz sosednje Hrvaške že mnogokrat zanesla na Kranjsko prašičja kuga, in da se daje državna odškodnina za prašiče, obobile za prašičjo kugo le tedaj, če je prašič prekoračil mejo pred več kot 48 dnevi, opozarjamo županstva na to točko zakonskih predpisov, kajti ravno pri odmerjenju odškodnin iz državnega zaklada pride čestokrat do rekurzov, ki pa za lastnika nimajo ugodnega uspeha, ako se županstvo ne ravna strogo po teh določilih.

(Dalje prih.)

Delavsko zavarovanje in občine.

(Nadaljevanje.)

Ko je zavarovalnica prejela naznanilo o kakem zavarovanju dolžnem podjetju bodisi od podjetnika, bodisi od politične oblasti prve inštanice, uvrsti to podjetje po njega večji ali manjši nevarnosti v jedno procentno skupino in s tem v jednega izmed dvanajstih nevarnostnih razredov. O tej uvrstitvi obvesti zavarovalnica podjetnika, ki se ima pravico pritožiti proti tej uvrstitvi na politično oblast, če se mu zdi, da je zavarovalnica cenila nevarnost podjetja previsoko in jo na podlagi tega uvrstila v previsoko nevarnostno procentno skupino. Pri uvrščanju podjetij v nevarnostne procentne skupine ravnati ima zavarovalnica sporazumno s c. kr. obrtnim nadzornikom, v čegar okrožju je dotično podjetje.

Ko je tedaj zavarovanja obvezno podjetje uvrščeno v primerno nevarnostno procentno skupino, treba je določiti, koliko imajo zavarovanci plačevati zavarovalne premije. Kajti svote, iz katerih zavarovalnica izplačuje zavarovalne rente, in upravni stroški zavarovalnice pokrивajo se iz prispevkov članov. Člani zavarovalnice so

podjetniki, uradniki in delavci zavarovanja dolžnih podjetij.

Vse te stroške zavarovanja bilo bi sicer mogoče pokriti na tri načine. Nositi bi jih zamogla prvič država. Toda bilo bi neopravičeno, če bi morali odškodnino za nezgode, ki so nastale vsled nevarnosti jednega posameznega poklica, plačevati vsi državljani, če prav s tem poklicem niso v nikaki neposredni zvezi. Za nezgode, ki so posledica nevarnosti dela jednega posameznega poklica, naj namreč plačujejo odškodnino le tisti, ki pripadajo temu poklicu, za nezgode pri obrtnem delu tedaj obrtniki in njih delavci, ne pa tudi pripadniki drugih poklicev, ki z obrtnim delom nimajo ničesar opraviti in ki imajo tako že nositi neprilike svojega poklica.

Drugič bi bilo mogoče, da nosijo vse te stroške le obrtni delavci, tedaj le tisti, ki so zavarovanju podvrženi. To je takozvana samopomoč. A ti stroški so tako veliki, da jih delavci sami ne zmorejo.

Preostaja tedaj le še tretja pot, namreč da plačujejo te stroške ne le delavci sami, marveč tudi podjetniki, ki sami sicer niso zavarovanju podvrženi, a morajo nositi del stroškov zavarovanja svojih delavcev. In ta način pokritja stroškov delavskega zavarovanja sprejet je tudi v našem zakonu, po katerem nosijo te stroške deloma delavci, deloma podjetniki; in sicer nosijo večji del teh stroškov podjetniki, ki plačujejo 90%, manjši del pa delavci, ki plačajo le 10%.

Kako visoki pa so prispevki članov k tem stroškom? Vsako podjetje je uvrščeno v svojo procentno skupino. Naznanilo podjetja (obratno naznanilo) obsega tudi napoved števila delavcev in visokost njihovega letnega zaslužka. Naredbenim potom pa je določen za prispevke postavek, ki ga je plačati od vsakega procenta nevarnosti in od vsake krone delavskega letnega zaslužka. Tako je tedaj prispevek tem višji, čim višja je procentna skupina, v katero je podjetje uvrščeno, in čim višji je delavcem izplačani zaslužek. Tako znaša n. pr. v 19. procentni skupini prispevek 1'3% vsega delavcem izplačanega zaslužka, t. j. 1'3 vinarja od vsake delavcem izplačane krone, v nižji procentni skupini je ta prispevek nižji, v višji višji.

Plačujejo pa se ti prispevki za pol leta nazaj, za prvo polovico leta zapadejo 30. junija, za drugo polovico 31. decembra. Tekom 14 dnij po preteku tega roka ima podjetnik vposlati zavarovalnici prispevke, zraven pa tudi nekak proračun teh prispevkov, v katerem je navesti število delavcev in visokost jim izplačanega zaslužka v dobi dotičnega pol leta.

Kakor smo že gori omenili, ima plačati od celega zavarovalnega prispevka 90% podjetnik, 10% pa plačajo delavci. Podjetnik pa je dolžan tudi onih 10%, ki jih plačajo zavarovani delavci sami, sam poslati zavarovalnici; zato pa ima pravico ta znesek svojim delavcem pri izplačilu zaslužka odračunati in odtegniti. Ta njegova pravica pa zastari že v jednem mesecu.

Če podjetnik omenjenega proračuna v 14 dneh po preteku polletja ne pošlje, sme določiti zavaroval-

nica prispevek sama uradno. Proti taki določitvi prispevka pa se sme podjetnik pritožiti tekom 14 dni na deželno vlado.

Neplačani prispevki iztirjavajo se potom politične eksekucije.

(Dalje prihodnjič.)

Pravica do obveznega sprejema v domovinsko zvezo po zakonu z dne 5. grudna 1896, drž. zak. št. 222.

Sestavil dr. S.

IV.

Kateri so pogoji za obvezen sprejem v domovinsko zvezo, t. j. kedaj občina ne sme zavrniti prošnje za sprejem v domovinsko zvezo?

Odgovor na to vprašanje nikakor ni lahak. Vsekakor je ta točka domovinskega zakona jedna najtežavnejših in najkočljivejših ne le za nejurista, temveč tudi za jurista, upravnega uradnika.

To našo trditev najbolj spričuje dejstvo, da se je o tem vprašanju že razvila cela literatura, ter da so se o tem vprašanju pojavila najrazličnejša, včasih naravnost nasprotujoča si mnenja. — Tudi upravno sodišče se je že opetovano bavilo s tem vprašanjem.

Vendar se je po preteku skoraj desetletne dobe, odkar velja novi domovinski zakon, ustanovila gotova konstantna praksa, ki nam daje možnost pogoje za obvezen sprejem v domovinsko zvezo še dosti natančno omejiti in raztolmačiti. —

Pogoje za obvezen sprejem v domovinsko zvezo našteva § 2. domovinskega zakona. Ta § se glasi:

„Izrecnega sprejema v domovinsko zvezo ne sme občina odreči tistemu avstrijskemu državljanu, ki je po zadobljeni samopravnosti skozi deset let, predno je prosil za domovinsko pravico, prostovoljno in nepretrgoma prebival v občini.

Kadar se prebivanje v kaki občini prične v okolnostih, katere izključujejo prostovoljno prebivanje, tedaj prične desetletni rok še le s tistim dnevom, ko so nehale te okolnosti. Ako nastopijo take okolnosti še le po pričetku prebivanja, počiva za njih trajanja tek desetletnega roka. —

S prostovoljnim opustom prebivanja v občini se pretrga desetletni rok prebivanja.

Prostovoljne oddalje pa ni šteti za pretrg prebivanja, ako se iz okolnosti, v katerih se je zgodila, da sklepati, da se še namerava obdržati bivališče.

V kaki občini pričeto priposestvanje domovinske pravice se z nenavzočnostjo, povzročeno samo po izpolnjevanju zakonite vojne dolžnosti, niti ne ovre, niti ne pretrga. — Nasproti pa počiva med trajanjem kake drugačne neprostovoljne nenavzočnosti tek desetletnega roka.

Dalje ne sme prosilec med ustanovljenim rokom prebivanja obteževati javne preskrbe ubogih.

Prostost od šolnine glede otrok, ki hodijo v šolo, in pa uživanje kake ustanove, naposled kaka podpora, dana samo mimogrede, se ne sme šteti med dejanja preskrbe ubogih.“

Že iz citiranega besedila domovinskega zakona lahko vsakdo posname, da zakonodajalec pogoje za obvezen sprejem v domovinsko zvezo ni tako natančno in umljivo začrtal, da ne bi bili izključeni raznovrstni dvomi, ki se nam pri presojevanju praktičnih slučajev vsak trenotek nehote usiljujejo. Iz besedila samega je razvidno, da zakonodajalec pogojev za obvezen sprejem ni tako precízno izrazil in zaokročil, kakor bi bilo v interesu občin, ki imajo v prvi vrsti opraviti z domovinskim zakonom, gotovo potrebno.

Da se omogoči našim županstvom in občinskim odborom, ki navadno nimajo izvežbanih juristov v svoji sredi, pravo tolmačenje in umevanje gornjih določb, skušali bomo v naslednjem kolikor možno pregledno in umljivo pojasniti pomen teh določb, ter bomo svoja izvajanja, v kolikor nam bo dopuščal prostor, tudi osvedočili s praktičnimi slučajji. —

Za priposestvanje pravice do obveznega sprejema v domovinsko zvezo je po zgoraj navedenih določbah potrebno:

Oseba, ki hoče zadobiti omenjeno pravico, mora biti avstrijski državljan, ter mora po zadobljeni samopravnosti skozi deset let prostovoljno in nepretrgoma bivati v občini. Nadalje ne sme ves čas svojega desetletnega bivanja obteževati oskrbe ubogih.

Prvi pogoj za priposestvanje pravice do obveznega sprejema v domovinsko zvezo je torej: avstrijsko državljanstvo.

Že § 2. domovinskega zakona iz leta 1863. je določil, da morejo le avstrijski državljanji zadobiti domovinsko pravico v kaki občini, in ta pogoj ponavlja tudi § 2. novega domovinskega zakona iz leta 1896., ko določa, da morejo le avstrijski državljanji priposestiti pravico do obveznega sprejema v domovinsko zvezo občine bivališča.

Da omejuje domovinski zakon to pravico le na avstrijske državljanje, je pač samo ob sebi umljivo. Pravice, ki izvirajo iz domovinstva, naj imajo le naši državljanji, ne pa tudi tujzemci — saj se tudi tuje države ne brigajo za naše državljanje in jim ne priznavajo onih predprav, kakor svojim podložnikom.

Kdor hoče priposestovati pravico do obveznega sprejema v domovinsko zvezo kake občine, mora v tej občini dalj časa živeti, — se mora v tej občini vdomačiti. — Da se pa človek v kaki občini udomači, mora že dalj časa v njej živeti, vsaj pet let, če ne več. — Novi domovinski zakon iz leta 1896. zahteva, da mora vsak avstrijski državljan, ki hoče priposestovati pravico do obveznega sprejema v domovinsko zvezo, vsaj deset let v občini bivati. — Desetletno dobo bivanja v občini pa smemo šteti šele od prosinca 1890. naprej, ker to domovinski zakon iz l. 1896. izrecno določa v svojem II. členu.

Če tudi je torej opravičenec že pred 1./1. 1890. v občini prebival, se mu sme šteti v desetletno dobo le bivanje od 1. prosinca 1890. naprej.

Od 1. prosinca 1890. naprej pa moramo začeti šteti dobo bivanja z onim dnevom, ko se je opravičenec v občini naselil. — Navadno štejejo županstva desetletno dobo bivanja v občini od dneva, ko se je prošnja za sprejem vložila, nazaj, kar je pa, kakor bomo v naslednjem poglavju pokazali, napačno in nepravilno.

Torej deset let mora bivati v občini.

Toda to še ne zadošča. Domovinski zakon zahteva več. Oseba, ki hoče zadobiti pravico do obveznega sprejema v domovinsko zvezo, mora kot samopravna oseba deset let v občini bivati. — Le oni, ki po zadobljeni samopravnosti deset let v kaki občini prebiva, lahko zadobi omenjeno pravico.

Kdo pa je samopraven?

Samopraven je vsak, kdor je v smislu določb občnega državnega zakonika, opravičen samolastno urejevati svoje osebne in premoženjske razmere.

Samopraven postane človek v smislu § 24. občnega državnega zakonika navadno z izpolnjenim 24. letom. V tem slučaju govorimo, da je postal polnoleten.

Samopravni pa postanemo tudi pred 24. letom, ako nas oče, oziroma varuštveno sodišče pred to dobo izpusti iz očetovske, oziroma varuštvene oblasti.

Nasprotno je pa tudi možno, da se podaljša očetovska oblast čez 24. leto, ako to vsled očetove, oziroma varuštvene prošnje, sodnija dovoli in javno razglasi.

Uže zadobljeno samopravnost izgubi, kogar sodnija radi umobolnosti postavi pod varstvo.

Kdor je torej v smislu popreje navedenega že „samopraven“, ter po zadobljeni samopravnosti deset let biva v občini, lahko zadobi pravico do obveznega sprejema v domovinsko zvezo.

Rok desetletnega bivanja v občini nam je torej šteti še le od onega časa naprej, ko postane dotična oseba samopravna.

Kakor smo že čuli, je za pridobitev pravice za sprejem, potrebno desetletno bivanje. — Recimo, da bi prosil 32 letni Ivan Koren, ki v občini Studenec že 12 let prebiva, za sprejem v to občino. — Ali ga mora občina Studenec sprejeti? — Občina Studenec lahko zavrže prošnjo z razlogom, da Ivan Koren še ne biva 10 let v občini, odkar je postal samopraven.

Samopraven je postal Koren z izpolnjenim 24. letom in od teh dob je preteklo šele 8 let — ne pa 10 let, zakon pa izrecno zahteva, da mora po zadobljeni samopravnosti deset let v občini bivati, kdor hoče zadobiti pravico do obveznega sprejema v dom. zvezo kake občine.

Če se bo Koren čez dve leti oglasil za sprejem, tedaj mu ga občina Studenec ne bo več mogla odreči.

Toda tudi desetletno bivanje po zadobljeni samopravnosti samo — še ne zadošča za priposestvanje

pravice do obveznega sprejema v domovinsko zvezo. Zakon zahteva še več.

Bivanje v občini mora biti prostovoljno.

Predno pojasnimo, katero bivanje je prostovoljno, moramo še razložiti, kako nam je umevati v smislu domovinskega zakona — pojem „bivanja“.

Navadno pravimo, da biva v občini oni, ki v resnici v občini živi, ki se v resnici fizično nahaja v tej občini. — Domovinski zakon iz leta 1896. ta izraz navadno tudi tako pojmi — vendar pa ne zahteva, da bi morala oseba, ki hoče zadobiti pravico do obveznega sprejema, v resnici vseh deset let fizično živeti v občini, če tudi pravi, da se zadobi ta pravica le z desetletnim bivanjem.

Da je temu tako, sklepamo iz tretjega odstavka § 2., ki pravi, da prostovoljna oddalja ne pretrga prebivanja v občini, ako se da iz vseh okoliščin sklepati, da se namerava še obdržati v tej občini bivališče.

Smisel te določbe ni noben drugi, kakor sledeči: Ako kdo prostovoljno zapusti občino, v resnici sicer fizično ne živi v občini, vendar se mu šteje ta doba prostovoljne odsotnosti v rok bivanja, ako je imel pri svojem odhodu namen v občini obdržati svoje bivališče.

V tem slučaju je oseba sicer odsotna iz občine, vendar pravi domovinski zakon, da „biva“ v občini.

Iz te določbe razvidimo torej, da domovinski zakon ne zahteva, da bi morala oseba v resnici fizično ves čas živeti v občini. — Pojem „bivanja“ torej ni identičen s pojmom „fizična prisotnost“. — Najbolje še omejimo pojem „bivanja“ v smislu domovinskega zakona, ako rečemo: Bivanje je v občini fizična navzočnost v občini, vendar moramo tudi včasih odsotnost iz občine smatrati kot bivanje. Kdaj? — To nam pove domovinski zakon sam, ko pravi:

„Ako oseba prostovoljno zapusti občino in ima pri svojem odhodu namen, svoje bivališče v občini obdržati — tedaj je njena odsotnost „bivanje v občini“.

Dočim torej zadošča fizična navzočnost v občini za pridobitev sprejema pravice same ob sebi, brez vsacega posebnega namena — smemo šteti v bivanje le takrat odsotnost, ako je oseba prostovoljno šla iz občine in je ob tej priliki imela namen svoje bivališče v občini obdržati.

Glavna pogoja sta: 1. oseba mora prostovoljno zapustiti občino; 2. mora imeti pri svojem odhodu namen, svoje bivališče v občini obdržati.

Na te dve zahtevi je pred vsem paziti, ker so pravne posledice vse druge, ako oseba neprostovoljno zapusti občino; ali če nima pri svojem odhodu namena, obdržati bivališča v občini. — Ako zapusti oseba neprostovoljno občino, potem miruje za njene odsotnosti rok desetletnega bivanja, to se pravi: v tem slučaju odsotnosti ne smemo šteti v rok desetletnega bivanja. — Kako je v tem slučaju šteti rok bivanja — bomo zvedeli pozneje. Ako pa oseba prostovoljno zapusti občino, ne da bi imela namena, ondi obdržati

nadalje svoje bivališče, potem pretrga rok desetletnega bivanja. — Če pride pozneje zopet enkrat v občino, ter se ondi nastani in hoče zadobiti pravico do obveznega sprejema v domovinsko zvezo, mora ob času svojega zopetnega prihoda naprej — deset let bivati v občini — in se ne more sklicevati na to, da je že popreje enkrat v občini bivala.

Katera odsotnost je „prostovoljna“ — bomo pojasnili pozneje, ko bomo povedali, kedaj je bivanje v občini prostovoljno.

Sedaj je le še vprašanje, iz česa in kako lahko sklepamo, da je imela oseba pri svojem odhodu „namen, obdržati v občini svoje bivališče“. Domovinski zakon veleva, da spoznamo to iz vseh okolnosti, pod kojimi je oseba zapustila občino. —

Preiskovati bomo torej morali, zakaj je oseba zapustila občino; kaj jo je napolnilo k temu koraku; kakšen namen je imela v tem trenutku.

V ložje umevanje navedimo nekaj primerov:

Anton Perne ima v občini Ribno trgovino ter živi ondi z vso svojo rodbino. Rodbina živi vedno v Ribnem Anton Perne sam pa mora večkrat na leto po opravkih v razne kraje. Vsako leto recimo je dva do tri mesece na potovanju.

Ali smemo njegovo vsakoletno odsotnost imenovati „bivanje“, ali mu smemo šteti to odsotnost v rok desetletnega bivanja? Gotovo da. — Zakaj neki?

Prostovoljno je zapustil občino, zapustil pa jo je vedno z namenom, da obdrži v tej občini svoje bivališče, saj se hoče vsikdar zopet vrniti k svoji rodbini nazaj.

Le recite mu: „Ti nisi imel namena, obdržati bivališča v občini“, kaj Vam bode odgovoril? — „Ali ste brez uma! Ali ni dovolj tehten dokaz za ta moj namen, da sem pustil v občini vso svojo rodbino, da sem pustil ondi cvetočo trgovino? Le po opravkih moram z doma, da si nabavim novo blago, da založim na novo svojo trgovino.“

Vzemimo še drug slučaj. Anton Perne zboli. Zdravniki mu nujno svetujejo, da ima iti v kopel v Opatijo. Perne ostane tri mesece v kopeli, dočim živi njegova rodbina v Ribnem ter vodi trgovino. Po preteku treh mesecev se vrne Perne zdrav domov. — Ali je v tem slučaju pretrgal rok desetletnega bivanja, ali je bila njegova odsotnost bivanje v občini? — Gotovo je bila tudi ta njegova odsotnost bivanje, ker je imel pri svojem odhodu gotovo namen, obdržati svoje bivališče v Ribnem, ter se zopet vrniti k svoji rodbini in trgovini.

Konečno še en primer:

Trgovina Antona Perneteta začne propadati. Dobil je konkurenta ter ne more več zmagovati. Ko to uvidi proda svojo trgovino ter zapusti z vso svojo rodbino Ribno ter se naseli v sosednji občini, ki še nima nobenega trgovca. — V sosednji občini se njegova trgovina dobro razvije. Vedno bolj napreduje in po preteku petih let mu je pripomogla k znatnemu premoženju. Zatorej sklene opustiti trgovino in svoje zadnje dneve

mirno v domačem kraju preživeti. — Ker mu pa podnebje v Ribnem bolje ugaja, kupi ondi posestvo ter se preseli tjakaj.

Ali je bila petletna odsotnost Antona Perneteta iz Ribnega, „bivanje v tej občini“? — Gotovo opravičeno rečemo, da ne! Z mirno vestjo lahko trdimo, da Perne pri svojem odhodu iz Ribnega, ni imel namena obdržati v tej občini svojega bivališča.

Kaj bi nam odgovoril v tem slučaju, če ga vprašamo?

Smejal bi se nam v obraz, če bi mu zatrjevali, da je imel namen, obdržati svoje bivališče v Ribnem ter nam dejal, da je bil vesel, ko je imel Ribno za hrbtom.

Iz teh primerov lahko posnamemo, kedaj in zakaj lahko sklepamo, ali je imela oseba pri svojem odhodu namen, obdržati svoje bivališče ali ne. —

(Dalje prihodnjic.)

Dopisi.

Iz Idrije. Občinski odbor je imel 30. pr. m. sejo, pri kateri se je določil proračun za l. 1906. Ta izkazuje pri „upravi v obče“ potrebščine 12.716 K, pokritja 893 K, primanjkljaja 11.823 K. Uprava mestne imovine“ potrebščine 5164 K, pokritja 108.922 K, prebitka 103.758 K, med pokritjem je proračunjena 75% obč. doklada od izvzemši osebne dohodnine vseh drugih direktnih davkov v znesku 94.108 K, 15% doklada na užitnino 3600 K, na novo se je določila 20% doklada na žganje na dobo enega leta v znesku 8000 K. „Ceste, ulice, trgi in izprehajališča“ zahtevajo potrebščine 8910 K, ki nimajo nikakoršnega pokritja. „Zdravstvene in blagotvorne zadeve so v potrebščinah proračunjene na 15.938 K, v pokritju pa 1560 K, primanjkljaja torej 14.378 K. „Šolstvo, znanost in umetelnost“ potrebščine 52.905 K, pokritje 400 K, primanjkljaj 52.505 K. Vzdrževanje mestne višje realke stane 51.095 K. „Raznotrosti“ potrebščina 500 K, pokritje 200 K. Redna potrebščina mestnega zaklada znaša skupaj 96.133 K, pokritje pa 111.975 K, prebitka bi bilo 15.842 K, a ker znaša izredna potrebščina: za amortizovanje in obrestovanje občinskega posojila 21.775 K, za delavske hiše drugi obrok 3800 K = 25.575 K, izkazuje proračun mestnega zaklada za l. 1906 primanjkljaj v znesku 9733 K, ki se bo pokrili deloma s prebitkom iz l. 1905, deloma z obljubljenimi podporami dežele Kranjske za vzdrževanje mestne realke. „Ubožni zaklad“ ima 9267 K potrebščine in ravnolično pokritje, za katero prispeva mestni zaklad v znesku 7742 K. Proračun ustanovnega zaklada se nespremenjen odobri. Pripominjamo, da je občina idrijska med drugimi podporami dovolila družbi sv. Cirila in Metoda 100 K in „Učiteljskemu konviktu“ 50 K podpore kot 1. obrok pokroviteljnine.

Crklje na Dolenjskem, dne 1. januarja 1906. Minulo je nad pol stoletja, kar obstoje občine in opravljajo posel izročene in lastnega delokroga, ki se od leta do leta množi in provzroča občinam mnogo dela. Ob pričetku poslovanja občin je bil njih delokrog zelo majhnega obsega: Vročevanje uradnih spisov c. kr. državnih oblastnij, sestavljanje nekaj periodičnih izkazov in poročil je bilo vse poslovanje občin v izročnem delokrogu. Delokrog občin pa je od leta do leta naraščal, tako da je c. k. ministrstvo za notranje

stvari z ukazom z dne 1. vinotoka 1851, št. 16.428 odredilo, da ima vsaka občina nastaviti občinskega tajnika, kateri ima po § 2 omenjenega ukaza, prestati skušnjo pri c. k. okrajni oblastniji. Ali ni tudi sedaj pri vsaki občini tajnik potreben?

V teku minolih let so nastali novi državni uradi, pri že obstoječih so se ustanovili posamezni oddelki in funkcionarji s pisarniškim osebjem; vsi ti uradi zahtevajo več ali manj sodelovanja občin in vsak tak urad, oziroma funkcionar je mnenja, da občine obstoje iz tega namena, da njemu ustrezajo, in zanj delujejo. Kolikokrat naloži visoko plačani državni uradnik posel — ki bi ga imel sam opraviti — občini, ki ga mora občinski tajnik opraviti.

Kaj pa dobe občine, oziroma nje uslužbenci za to, da opravljajo uradne posle za državo? Nič drugega, kakor zaničevanje, slab ugled in druge neprijetnosti. Vlada postopa proti občinam tako, kakor brezvestna mačeha proti svojim pastorkam. O tem je vsakteri župan in tajnik prepričan iz ukazov, ki nalagajo občinam delovanje, ki se navadno končajo tako-le: „Za natančno in pravočasno izvršitev tega ukaza mi je g. župan osebno odgovoren, ako se ta važni posel do določenega roka ne izvrši ali pomanjkljivo in nepravilno opravi, zapade g. župan v smislu § 98 obč. reda kazni 20 K (včasih tudi več) in zamujeno, oziroma malomarno ali površno opravljeno delo se bode po odposlancu tukajšnjega urada na stroške mudljivega g. župana opravilo.“

Take in enake neprijetnosti moramo občinski tajnik dan na dan čitati.

Pomislimo svoje delovanje! Ne delamo li mi za državo? Nismo li mi v teku polstoletja pošteno zaslužili, da tudi vlada za nas kaj stori?

Pomislimo delovanje državnih uradnikov; pri okrajnih glavarstvih so različni oddelki, pri sodnijah je ravno tako poslovanje razdeljeno; za vsak tak oddelek je določen uradnik s pisarniškim osebjem; vsi ti oddelki zahtevajo sodelovanja občin. Število državnih uradnikov se je v teku deset let podvojilo, delo pri občinah pa potrojilo.

Kako pa je pri občinah na deželi? Tam je edina pisarniška moč obč. tajnik, ki mora biti vsem poslovanjem zmožen, ker službena oblastnija ne vpraša župana, ima li za izvrševanje naloženega opravila sposobno moč, mu bode mogoče naročeno delo pravočasno opraviti, — na to predpostavljena oblastnija ne misli, temuč ima neusmiljeni bič § 98 obč. reda vedno pri roki, da ž njim žuga odgovornemu županu, ker niti zakon, niti vlada izvršujočega občinskega tajnika ne omenja, niti ga poznati noče.

Predragi g. kolegi! Pomislimo svoje stališče! Kake so naše gnotne razmere, kaka prihodnost je pred nami? Naša plača je tako nizka, da nam ni nikakor mogoče ž njo shajati. Kako je z nami, kadar obolimo, obnemoremo? Pokojnine nobene — prihraniti nam ni ničesar mogoče, ker naš pičli zaslužek za najpotrebnejše ne zadostuje; edino to, ako nam vlada podeli dovoljenje, da smemo, kadar obnemoremo, z lajno beračiti.

Mnogospoštovani gospodje občinski zastopniki in kolegi, delujmo skupno na to:

1. Da se ustanovi za onemogle, oziroma doslužene avtonomne uradnike in služabnike pokojninski zaklad.

2. Naj bi človekoljubni inteligentnejši prijatelji naše uprave sestavili službena pravila za avtonomne uradnike in služabnike, ista v „Občinski Upravi“ pri-

občili in potem enostavno v smislu § 32 obč. reda občinskim odborom v odobrenje predložili.

3. V pokojninski zaklad naj bi prispevale občine po razmerju davka, udeležniki sami, država in dežela.

Preblagorodne gospode državne in deželne poslance pa prosimo, da blagovolijo naše želje na pristojnih mestih pospeševati.

Razne vesti.

Kranjski deželni odbor je podelil podpore za I. 1905. sledečim gasilnim društvom in sicer: Ljubljana 600 K; po 200 K: Studenec, Ig, Gameljni, Ribnica, Šmartno-Tacen, Cerklje (Dolenjsko), Ljubno, Ribno, Vrhnika, Studeno, Ledine, Vinica, Kostanjevica, Vodice, Postojna, Horjul, Begunje, Rudolfovo, Sv. Križ pri Kostanjevici, Rateče, Semič, Škoflica, Bohinjska Bistrica, Škofja Loka, Slavina, Bled, Moravče, Motnik, Stražišče, Št. Rupert, Kranjska gora, Gorenji Logatec, Dobračvo in Kočevje; po 175 K: Pirniče, Stara Loka, Štepanja vas, Bohinska Bela, Rovte, Koroška Bela, Bizavik, Trata-Gorenja vas, Borovnica, Polhov gradec Šmarje, Ježica, Dobropolje, Kropa, Mirna peč, Mojstrana, Knjezna lipa in Spodnji log; po 150 K: Gotevica, Bukovice, Dol. Breznica, Domžale, Hruševje, Razdrto, Srednja vas v Boh., Vič-Glince, Mošnje, Vižmarje, Dolenja vas pri Ribnici, Sodražica, Komenda, Cerknica, Senčur pri Kranju in Brezovica; po 100 K: Bloke, Orehovica, Litija, Št. Vid pri Ljubljani, Št. Jernej, Mokronog, Mozelj, Dovje, Leskovec, Vrd, Žiri, Spodnja Šiška, Črnomelj, Ilirska Bistrica, Kamna Gorica, Gorje, Višnja gora, Železniki, Ortnek, Dob. Moste, Dolenja vas pri Cerknici, Koprivnik, Krško, Trebnje in Voglje.

Gospodarski račun občine Bled za I. 1904.

To leto je imela občina izdatkov 22205 kron, 07 vin., ter je 31. dec. 1904. še bilo v blagajni 1154 kron, 76 v. Med izdatki nahajamo med drugim: Plača obč. tajniku 1000 kron, šolske potrebe za IV. razrednico 660 kron, 92 vin., za obč. reveže 1829 kron, 93 vin., za amortizacijo obč. dolga 2343 kron, 38 vin.

Do kedaj je določiti rok za vlaganje pritožb proti sestavi volilnega imenika? V tej zadevi je na neko pritožbo izdalo okrajno glavarstvo v L. sledečo razsodbo z dne 29. XI. 1905 št. 17128: „Vaši pritožbi proti razglasu mestnega županstva v I. z dne 16. t. m. št. 2045, po katerem se je določilo, da se imajo pritožbe proti sestavi volilnega imenika podati v dobi 8 dni t. j. do vštete 24. t. m. pri mestnem županstvu, ne morem vstreči. § 17. obč. vol. reda namreč le določuje, da se ima nepristopna doba 8 dni v dotičnem razglasu objaviti, nikjer pa ni določeno, ali se ima to dobo postaviti v prvo ali drugo polovico ali v sredo dobe 4. tednov. Vaša zahteva, da bi se doba 8 dni postavila na zadnji teden dobe 4. tednov, tedaj ni utemeljena.“

Tudi ni treba v razglasu objaviti, do kedaj da so volilni imeniki razpoloženi, zadostuje že, da je določen

dan, katerega so se razpoložili, ter je na ta način vsakemu mogoče kontrolirati, so bili li ti imeniki postavno dobo na vpogled razgrnjeni.

Proti tej rzsodbi prosta je pritožba na c. kr. deželno vlado v Ljubljani. Taka pritožba pa bi se imela vložiti tekom 14 dni računši od dneva, ki sledi dnevu vročitve tega odloka pri tem c. kr. okrajnem glavarstvu. C. kr. okr. glavar.“

Prošnje za oprostitev vojaških dolžnosti je vložiti meseca prosinca ali svečana pri okrajnem glavarstvu.

Občinske naklade na pivo in žgane opojne pijače je v zmislu § 81 obč. reda moči določiti za dobo desetih let. Določeno dobo je označiti pri seji občinskega odbora in to tudi v § 83 obč. reda predpisanem razglasu naznaniti.

Mestna občina Idrijska je dala tiskati v naši tiskarni proračun za leto 1906. Proračun je kaj vestno in pregledno sestavljen in bi gotovo dobro služil večjim občinam za vzorec, kako je prav sestavljati proračune. Idrijsko županstvo je pripravljeno doposlati ga onim občinam, ki bi se zanj oglasile.

Novi most pri Kranju. Mesto sedanjega starega mosta preko Save pri Kranju, zgradijo nov večji most iz betona. Most bo stal 480.000 K.

Železniška zveza Rogatec-Krapina — bo končno resnica. Kakor se poroča, je hrvatska vlada pozvala trgovsko zbornico v Zagrebu in interesente izvidave ozkotirne proge Krapina-deželna meja, naj čimprej odstranijo obstoječe težkoče, da se more početi z gradnjo. Pogajanja med avstrijsko in ogrsko vlado bodo kmalu končana.

Slovenski spodnještajerski čebelarji se udeležijo letos čebelarске razstave v Ljubnem na Gornjem Štajerskem.

Volilna preosnova. Kakor poročajo „Lidove Noviny“, bi dobili Slovani 233 poslancev; izmed teh Čehi na Češkem 69, na Moravskem 26, na Šleskem 2; Poljaki in Malorusi v Galiciji 95, Malorusi v Bukovini 2, Poljaki na Šleskem 2; dalmatinski Hrvati 7, dalmatinski Srbi 3, Slovenci v Istri 2, na Goriškem 2, v Trstu 1, na Kranjskem 11, na Štajerskem 8, na Koroškem 2. Nemci bi dobili 196, Italijani 16, Rumuni 4 poslance.

Častna svetinja za ognjegasce. Z najvišjim sklepom z dne 24./XI. 1905. se je ustanovila častna svetinja za 25 letno zaslužno delovanje na polju gasilstva ali pri rešilnih družbah. Bronasta 3·2 cm velika svetinja ima na predni strani podprsno cesarjevo podobo, okrašeno z lovorjevimi vencem, na zadnji jednako okrašeni strani pa na grbu številko XXV in obrobni latinski napis „Fortitudini, virtuti et perseverantiae“. („Hrabrosti kreposti in vztrajnosti“). Svetinjo se nosi na 3·9 cm širokem traku pomarančne barve na levi strani prs in vrsti za spominsko svetinjo civilnih državnih uslužbencev. Pravico do te svetinje imajo osebe, ki so že 25 let aktivni člani kakega prostovoljnega gasilnega ali rešil-

nega društva in so na tem polju marljivo in vspešno delovali. Podeliti pa se sme tudi pripadnikom neprostovoljnih gasilnih ali rešilnih društev in uslužbencem teh, če so bili 25 let v tej službi in se v tem času odlikovali tako v spolnjevanju službenih dolžnosti kakor s posebno vrlostjo. Podeljuje se ne glede na dostojanstvo, stan in spol, izvzete so le osebe, ki so sicer nezmožne pridobiti si častna priznanja. Nepretrgane 25 letne delavne dobe se ne zahteva, in se ta doba ne omejuje le na jedno društvo. Za podelitev svetinje se prosi pri okrajnem glavarstvu bivališča, prizna pa svetinjo politična deželna oblast. Proti nepriznanju svetinje je mogoč priziv v teku štirih tednov na notranje ministrstvo. Na Slovenskem je gotovo mnogo zaslužnih gasilcev, ki so opravičeni prositi za svetinjo in priobčujemo ta posnetek štatutov iz namena, da županstva opozore in pomagajo opravičencem pridobiti si častno priznanje.

Občinske naklade so se dosedaj izmed davkov in drugih doklad najzadnje pobirale pri davčnih uradih, navadno prav koncem leta. To pa je bilo občinam v nemalo škodo, ker so bile doklade brezobrestno predpisane pri davčnih uradih. Bilo pa je tudi neprilično za občine, ki v pokritje svojih tekočih troškov niso prejemale pravočasno doklad, da so morale ali dela odlagati, ali pa v poravnavo zapadlih računov najemati posojila. Da se temu nedostatku odpomore, je z ozirom na mnoge pritožbe zaukazalo finančno ravnateljstvo v Ljubljani c. kr. davčnim uradom na Kranjskem, da občinske doklade v bodoče pri vsakem plačilu državnih davkov pobirajo ter nabrane zneske vsak mesec sproti naznanijo županstvom radi dvignjenja. Opozarjamo županstva na ta ukaz, ki se ga naj poslužijo v korist občinam, nasprotno pa imajo županstva dolžnost, da pravočasno sestavijo proračune, da morejo davčni uradi čim preje proračunite občinske naklade. Z novo določbo pa ne naraste davkoplačevalcem kako večje breme, ker kolikor plačajo na občinski dokladi, toliko manj plačajo ob istem plačilu davka, oziroma drugih naklad. Nekoliko več dela imajo le davčni uradi, ki imajo namesto jedenkratnega vzprejema občinskih doklad večkratno. Pa to naj nas ne moti!

Škoda na drevju povzročena od snega in viharjev v letu 1905. Letos je jesenski sneg polomil mnogo drevja po gozdovih. Ali razen te škode, ki jo trpe gozdovi in njih lastniki, krijejo poškodovana drevesa v sebi tudi še nadaljnje nevarnosti za gozd, zlasti vsled možnosti, da se škodljivi mrčes silno zaredi. Za to se mora z vsem trudom delati na to, da pravočasno ukrenemo vse potrebno, da obvarujemo zdrava debela opustošenja.

Še predno nastopi gorkejši letni čas, je treba drevje, ki je trpelo pod snegom, zravnavati kvišku ter mu ostrgati skorjo.

Nabrano dračje ne sme ostati v gozdu ampak ga treba sesekati in spraviti domov. Če to ni mogoče, je

treba olupiti veje in lubje spraviti iz lesa. Drevesa, ki jih nismo omajili, ne smejo ostati v gozdu ali blizu njega. Isto, kar o drevju, ki ga je polomil sneg, velja tudi za les, podrt od viharjev. V isti meri treba odstraniti iz gozda vse, kar bi utegnilo imeti slabe posledice glede prevelike zaploditve škodljivega mrčesa. Ta pravila naj lastniki gozdov uvažujejo v lastno korist, ker tudi oblasti pazijo na to, da se ne širi škodljivi mrčes, ker lubadar sam zamore opustošiti cele gozdove.

Zavarovanje zoper točo. Dve največji avstrijski zavarovalni družbi, ki sta se tudi bavili s zavarovanjem zoper točo, sta že pred leti opustili ta posel, ker je preveč riskanten. Ustanovili pa sta posebna akcijska podjetja. Ogrska zavarovalnica zoper točo, ustanovljena od Assicurazioni Generali, in zavarovalnica Meridionale, ustanovljena od Riunione adriatica. pa sta imeli l. 1898. uprav velikanske izgube. Tudi letos so imele zavarovalnice zoper točo slab posel.

Koliko plačajo posamézne dežele direktnih državnih davkov? Predarlško z 129.816 prebivalci plača 1,119.500 kron, Trst in okolica z 178.672 prebivalci 5,813.600 kron, Salcburško z 193.247 prebivalci 2,445.200 kron, Gorica in Gradiška z 232.388 prebivalci 1,457.900 kron, Istra z 344.173 preb. 1,652.600 kron, Koroška z 367.344 preb. 3,588.400 kron, Dalmacija z 501.907 preb. 1,812.200 kron, Kranjska 508.348 preb. 3,951.300 kron, Šlezija z 680.918 preb. 6,422.500 kron, Bukovina z 729.855 preb. 3,225.100 kron, Gor. Avstrijsko z 809.918 preb. 9,972.000 kron, Tirolsko z 850.062 preb. 6,915.200 kron, Štajarsko z 1,356.058 prebivalci. 15,226.000 kron, Moravsko z 2,435.012 prebivalci 26,346.700 kron, Nižje Avstrijsko z 3,086.382 prebivalci 111,186.600 kron, Češko 3,318.639 preb. 70,566.000 kron, Galicija z 7,259.512 preb. 28,936.000 kron.

Vprašanja in odgovori

8. Vprašanje. Županstvo Vače pri Litiji.

V okolišju našega okrajnega glavarstva je bil letos pasji kontumac in občine so morale plačati troške konjaču za obhod občine. Nekaj gospodarjev je bilo kaznovanih, ker niso imeli njihovi psi nagobčnikov. Denarnih glob pa niso prejele občine. Kam se stekajo te denarne kazni? Ali bi ne bilo pravično, da imajo občine dohodke, ker imajo tudi troške.

Odgovor: Zadeva denarne globe, kakor tudi skulpila za zapadle kužne bolezni osumljene živali, se stekajo glasom § 47. zak. z dne 29. svečana 1880. l. drž. zak. št. 35. v državni zaklad. Ker država skrbi za živinozdravstvo in izvršuje nadzorstvo o policijskih predpisih v tem oziru, je opravičeno, da njej pripadajo globe.

9. Vprašanje. Županstvo v Dekanih.

Blagovolite nam, kot naročniku, odgovoriti v odgovorih, kakšni so pogoji za vsprejem dečkov v zavodu na Rakovniku (oo. Salezijancev) pri Ljubljani.

Mi imamo tukaj duševno dobro razvitega dečka, nezakonskega otroka ženske, ki se zanj mnogo ne briga; zato mora občina skrbeti zanj.

Ali bi bilo mogoče, in proti koliki odškodnini, da bi dečka sprejeli na Rakovniku?

Odgovor: Za vsprejem dečka bilo bi neobhodno potrebno, da županstvo predloži vodstvu zavoda

a) krstni list;

b) izpričevalo vedenja od g. župnika in g. župana;

c) prošnjo.

Zahteva se 24 kron mesečnine poleg družih postranskih stroškov, kateri obstajajo v popravilu obleke, šolskih potrebščin, znamk, vožnje na počitnice etc.

Listnica upravnštva.

Da ne bo treba vsakemu p. n. naročniku posebej pisati glede naročnine, storili bomo to sproti v listu, kar se naj blagohotno smatra v potrdilo. Plačali so: Slavno županstvo Bled, Gorenjsko; sl. županstvo Boh. Bistrica, Gorenjsko; sl. županstvo Ilirska Bistrica; sl. županstvo Brezje pri Rajhenburgu, Štajersko; sl. županstvo Vremski Britof; sl. županstvo Cerknica, na Kranjskem; sl. županstvo Ciglenca pri Ptujju; bl. g. Josip Cukjati, tajnik, Trojane; sl. županstvo Cerkovnik, v Idriji; sl. županstvo Dovje, okr. Radovljica; sl. županstvo Dekani, Istra; bl. g. Jakob Dimnik, župan, D. M. v Polju, pri Ljubljani; sl. županstvo Hrastje, pri Kranju; sl. županstvo Idrija, na Kranjskem; sl. županstvo Sv. Jošt, pri Kranju; sl. županstvo Sv. Jur ob Fali, Sav. Dolina; sl. županstvo Sv. Janž, na Drav. polju pri Ptujju; sl. županstvo v Krškem; sl. županstvo v Kropi; sl. županstvo Komen; sl. županstvo Kozje, Štajersko; sl. županstvo Košana, na Kranjskem; sl. županstvo Kobarid, (Karfreit); sl. županstvo Kamnik, na Kranjskem; sl. županstvo Kanal, pri Gorici; sl. županstvo Sv. Križ, pri Kostanjevici; sl. županstvo Kot, pri Sevnici; blag. gosp. Korbar Fran, župan, Dobrunje v Hrušici pri Ljubljani; bl. g. Izidor Kožlin, tajnik, Biljana v Borehio; bl. g. Anton Kobi, Breg pri Borovnici; bl. g. Ferdo Kozina, obč. tajnik, Sušje pri Ribnici; bl. g. Hinko Krek, učitelj, Trboje Smlednik; bl. g. Ivan Kušar, posestnik, Notr. Gorica, pri Viču; bl. g. Anton Kovačič, obč. tajnik, Cerklje Gorenjsko; sl. županstvo Loški potok, pri Travniku, Kranjsko; bl. g. Ivan Lamprecht, Faal, Štajersko; slavno županstvo Litija, na Kranjskem; sl. županstvo Lokavec, na Goriškem; sl. županstvo Miren, pri Gorici; sl. županstvo Marezige pri Kopru, Istra; sl. županstvo Mokronog, na Dolenjskem; sl. županstvo Mirna, pri Rudolfovem; sl. županstvo Mošnjje, pri Radoljici; sl. mestni magistrat v Ljubljani; bl. g. Mrva Anton, župan na Vačah pri Litiji; bl. g. Rihard Mihelčič, župan, Zagorje ob Savi; sl. županstvo Predvor pri Tupaličah, Gorenjsko; sl. županstvo Postojna, Notranjsko; sl. županstvo Sv. Peter, v Sav. Dolini pri Celju; sl. županstvo Podgora, pri Gorici; sl. županstvo Št. Peter, na Krasu; bl. g. Ivan Pagon, župan, Godovič; bl. g. Bernard Pirnat, obč. tajnik v D. M. Polju pri Ljubljani; bl. g. Peter Panjan, Dragonjvas; sl. županstvo Rakek, na Notranjskem; sl. županstvo Radeče, Zidanmost; sl. županstvo Rozzo (Roč), pri Gorici; sl. županstvo Rečica, pri Gornjemgradu, Štajersko; sl. županstvo St. Rupert, na Kranjskem; sl. županstvo Središče (Polstrau), Štajersko; sl. županstvo Špitalič, pri Motniku; sl. županstvo Stara-Loka, pri Škofjiloki; sl. županstvo Struge, pri Vidmu; sl. županstvo Sodražica, pri Kočevju; sl. županstvo Škofjaloka, Gorenjsko; sl. županstvo Šmartno, pri Litiji; sl. županstvo Šmihelj-Stopiče, Rudolfovo; sl. županstvo Šmarca, pri Kamniku; sl. županstvo Štorje, pri Sežani, Primorsko; sl. županstvo Škocjan, na Dolenjskem; sl. županstvo Tolmin, pri Gorici; sl. županstvo Trnovo, pri Kobaridu; sl. županstvo Trbovlje, (Trifail); sl. županstvo Vipava, na Kranjskem; sl. županstvo Vel. Lašče, Dolenjsko; sl. županstvo Vojsko, pri Idriji; sl. županstvo Volče, pri Tolminu; bl. g. Josip Verbič, zasebnik, Vrhnika; bl. g. Fran Vrhovec, kaplan, Leskovec Krško; bl. g. Ivan Valenčič, Trnovo, Notranjsko; bl. g. Ignac Vrabčič v Stopercih, Štajersko; sl. županstvo Žire, pri Škofjiloki; sl. županstvo Kastav; bl. g. Grandošek Franc, Sp. Kungota, Štajersko; sl. županstvo Sv. Jakob v Rožu, Koroško.